

16.12.2021

**TÜRKİYE'NİN SAVUNMA-GÜVENLİK-DIŞ POLİTİKASINI İLGİLENDİREN
DÜNYADAKİ ÖNEMLİ GELİŞMELER****1. TÜRKİYE:*****Dışişleri'nden Yunanistan'a sözde 'casusluk' tepkisi***

Dışişleri Bakanlığı, Rodos Başkonsolosluğunda görevli sözleşmeli sekreterin sözde casusluk suçlamasıyla yargılanması hakkında açıklama yaptı. Açıklamada, "Yunan iç hukukunda ve uluslararası hukukta gereken tüm adımlar atılmaya devam edilecektir" denildi. (@TC_Disisleri)

Çavuşoğlu'ndan Ermenistan ile normalleşme sürecine ilişkin açıklama

Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, Birleşik Arap Emirlikleri'nde (BAE) temaslarının ardından basın açıklaması yaptı. Çavuşoğlu, Ermenistan ile normalleşme sürecine ilişkin, "Eski Washington Büyükelçimiz Serdar Kılıç'ı özel temsilci olarak görevlendireceğiz" dedi. (@TC_Disisleri)

TBMM Başkanı Şentop: Libya'lı kardeşlerimizin yanında olmaya devam edeceğiz

TBMM Başkanı Mustafa Şentop, Libya Temsilciler Meclisi Başkan Vekili Fevzi El-Nuveyri ve beraberindeki heyeti kabul etti. Şentop, görüşmede, Libya'nın farklı bölgelerini temsil eden üyelerden oluşan heyeti misafir etmekten büyük memnuniyet duyduğunu belirtti. Şentop, "Libyalı kardeşlerimizin zor günlerinde de iyi günlerinde de yanlarında olduk, olmaya da devam ediyoruz" dedi.

Soylu: Göç meselesi Türkiye'nin sınırlarında çözülmez

İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, "Dünyadaki göç meselesini sadece Türkiye ile Yunanistan sınırı veya Türkiye ile İran sınırı arasına sıkıştırmak acizliktir" dedi. Terör örgütlerinin Irak ve Suriye'deki devlet otoritesini ortadan kaldırdığına işaret eden Soylu, yıllarca İran'a ambargo uygulandığını belirtti.

Terör Gündemi

- Eren Kış-8 operasyonları kapsamında Mardin'in Nusaybin ilçesine bağlı Bagok bölgesinde PKK'lı 6 terörist etkisiz hale getirildi. Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Çetin, teröristlerin etkisiz hale getirildiği yer altı mağarasını inceledi.
- İçişleri Bakanlığı, ikna çalışması sonucu 1 teröristin daha güvenlik güçlerine teslim olduğunu açıkladı. Böylece, 2021'de ikna yoluyla teslim olan terörist sayısı 194'e ulaştı.
- Irak'ın kuzeyindeki Pençe-Şimşek bölgesinde gerçekleştirildi. Bölgede tespit edilen 2 terörist, ATAK helikopterleri tarafından etkisiz hale getirildi.
- MİT ve TSK'nın Irak'ın kuzeyindeki Gara'da düzenlediği operasyonda PKK/KCK'lı 6 terörist etkisiz hale getirildi.

2. AVRUPA:

Belçika istihbaratının 2020 raporunda dikkat çeken 'PKK' detayı

Belçika'nın istihbarat kurumu, terör örgütü PKK'nın Belçika'yı Avrupa'da merkez olarak kullandığını, ülke için aşırıçılık tehdidi oluşturduğunu ve Belçika'da gerçek amaçlarını gizleyerek sahte isimler altında sivil topluma verilen desteklerden faydalandığını açıkladı. Belçika istihbarat ve güvenlik kurumu VSSE'nin 2020 yılı hakkındaki raporunda PKK, dış kaynaklı aşırıçılık başlığı altında ele alındı.

İki Rus diplomat Almanya'da istenmeyen kişi ilan edildi

Rusya'nın Berlin Büyükelçiliğinde çalışan 2 diplomat 'istenmeyen kişi' ilan edildi. Almanya Dışişleri Bakanı Annalena Baerbock, yaptığı çevrim içi açıklamada, 23 Ağustos'ta Berlin'deki Tiergarten Park'ında işlenen cinayete ilgili başsavcının iddianamesinde bu suçun Rusya devlet kurumlarının talimatıyla işlendiği sonucuna varıldığını anımsattı.

2021'in son AB Lider Zirvesi bugün düzenlenecek

- Avrupa Birliği ülkelerinin liderleri, Rusya'nın Ukrayna sınırındaki hareketliliği, Belarus ve göçmen meselesi, yeni COVID-19, aşılamaların artırılması, artan enerji fiyatları ve enflasyon gibi birçok konuyu ele almak üzere bir araya gelecek.

BM ve ABD'den İran'a nükleer müzakere mesajı

Birleşmiş Milletler (BM) Genel Sekreteri Antonio Guterres, Washington ve Tahran'a, ABD'nin İran'a yönelik yaptırımlarını kaldırması veya geri çekmesi, İran'ın ise nükleer taahhütleri ihlal ederek Temmuz 2019'dan bu yana gerçekleştirdiği ihlallerden vazgeçmesi şartıyla, 2015 yılında imzalanan nükleer anlaşmanın ile çıkarılan 2231 nolu kararın yükümlülüklerine geri dönülmesi çağrısında bulundu.

Almanya, Rusya'nın Ukrayna'yı işgal etmesi durumunda 'büyük sonuçlarla' karşılaşacağını duyurdu

Yeni Almanya Dışişleri Bakanı Annalena Baerbock Salı günü yaptığı açıklamada, Rus mevkidaşı ile Kiev'in toprak bütünlüğünün ihlal edilmemesi gerektiğini söylediği bir telefon görüşmesinin ardından Rusya'nın Ukrayna'yı işgal etmesi halinde "büyük sonuçlarla" karşılaşacağını söyledi. (Reuters)

Kısa Kısa

- Avrupa Konseyi Başkanı Michel, AB'nin sınırların çizilmesi ve sınırlandırılmasında Ermenistan ve Azerbaycan'a yardım edeceğini belirtti.
- Avrupa Komisyonu, Ukrayna'daki durumun kötüleşmesi durumunda Rusya'ya karşı yaptırımları genişletmeye hazır olduğunu duyurdu.
- ABD, yeni Alman hükümetinin Ukrayna'yı bir Rus "istilasından" kurtardığını duyurdu.

3. ORTADOĞU:***Kral Halid Hava Üssü ve Cizan'a Husi saldırısı***

Yemen (İran destekli Husi) Silahlı Kuvvetler Sözcüsü Tuğgeneral Yahya Seri', Suudi Arabistan'ın Hamis Muşayt şehrindeki Kral Halid Hava Üssü'nün uçak hangarlarını ve Cizan'daki hayati hedefleri 5 füzeyle vurduklarını duyurdu.(Middle East News)

Suudi BM Büyükelçisi Abdullah el-Muallami, krallığın tutumunun, başkenti Doğu Kudüs olan bir Filistin devletine izin vermedikçe İsrail ile ilişkileri normalleştirilmeyeceğini söyledi

Öte yandan Muallami'nin Arab News'e verdiği demeçte, Suudi Arabistan'ın ABD Başkanı Joe Biden yönetiminin Yemen'deki Husileri uluslararası terör örgütleri listesinden çıkarmak için öne sürdüğü argümanlara "ikna olmadığını" söyledi. Suudi Arabistan'ın BM daimi temsilcisi Abdallah Al-Mouallimi, geçen yıl Başkan Biden'in İran destekli milisleri listeden çıkarma kararının ardından konuyu New York'ta ABD'li diplomatlarla görüştüğünü söyledi.(Arab News)

İran: Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı ile iyi bir anlaşmaya vardık

İran Dışişleri Bakanı Hüseyin Emir Abdullahiyan, Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı (IAEA) ile "iyi bir anlaşmaya" vardıklarını söyledi. Abdullahiyan, "Dün akşam IAEA ile iyi bir anlaşmaya vardık. Bu anlaşma İran'ın barışçıl nükleer programıyla ilgili ortaya atılan iddialara dair endişeleri giderebilir ve Ajans ile iş birliğinin öncesinden daha fazla olmasını sağlayabilir" ifadelerini kullandı.(Şarkul Avsat)

İran Dışişleri: Nükleer görüşmelerde taraflar ciddi şekilde etkileşime girerse ilerleme mümkün

İran Dışişleri Bakan Yardımcısı Ali Bakiri, Viyana'daki nükleer müzakerelerde tarafların ciddi şekilde etkileşime girmesi halinde önemli ilerlemeler kaydedileceğini söyledi.(Sputnik)

Suriye hükümeti Tabka Sınır Kapısı'nı tamamen kapattı

Suriye hükümeti, Demoktarik Suriye Güçleri'nin kontrolünde bulunan Rakka'nın güneybatısındaki Tabka Sınır Kapısı'nı kapattı. Sınır Kapıları İdaresi'nden yapılan açıklamaya göre Suriye hükümeti bugün, Tabka Sınır Kapısı'nı insan ve araç geçişlerine tamamen kapattı. Suriye hükümeti geçen Mart ayında da Rakka'daki Tabka ve Bu Asi ile Minbiç'teki Tayhe kapılarından sivil ve ticari geçişlere çeşitli şartlar koymuştu. (Rudaw)

Suriye Kısa Kısa

- Türk istihbaratı, İdlib'den Azez'e silah kaçakçılığı yaptıkları gerekçesiyle 5 kişiyi tutukladı.
- SOHR gözlemcileri, rejim güçlerinin Şam ve Deraa vilayetinden Al-Suwaydaa kentindeki konumlarına daha fazla askeri takviye getirdiğini bildirdi. Suriye

Gözlemevi kaynaklarına göre, birkaç rejim askeri Al-Suwaydaa şehrinde ulusal bir hastanenin çatısına kurulan tahkimatlara yerleştirildi.

- İsrail'in 8 Haziran'da Suriye rejim güçlerine ait kimyasal silah tesislerini hedef alan saldırılar gerçekleştirdiği bildirildi. Washington Post gazetesinin Tel Aviv'deki siyasi ve güvenlik çevrelerine dayandırdığı habere göre saldırılar sırasında konvansiyonel olmayan silah tesislerinin tahrip edildiği, asıl amacın Suriye'yi eylemlerinden caydırarak İran'a uyarı mesajı göndermek olduğu kaydedildi.
- Türk topçu birlikleri, Tal Tamr kırsalındaki Al-Dardara köyünü bombaladı.

4. AFRIKA

Muhammed Oun: Libya petrol rezervleri ile gelecek vaat ediyor

Libya'nın petrol ve gaz bakanı yaptığı açıklamada, ülkesinin "umut verici bir geleceğe" sahip olduğunu ve Kuzey Afrika ülkesi için "muazzam" bir zenginlik yaratabileceğini öne sürdüğü büyük petrol ve gaz rezervlerine işaret ettiğini söyledi. Başkent Trablus'ta konuşan Muhammed Oun, Libya'nın 48 milyar varil ham petrol rezervine ve 52 trilyon fit küp (1.47 trilyon metreküp) doğalgaza sahip olduğunu söyledi. Geliştirilebilecek birçok petrol ve gaz keşfimiz var ve yabancı yatırımlara kapı açmak mümkün" dedi.(Africa News)

Al-Mishri, Stephanie Williams ile yaptığı görüşmede "kusurlu" seçim yasalarına muhalefeti yineledi

Libya Devlet Yüksek Konseyi lideri Khaled Al-Mishri, BM Özel Danışmanı Stephanie Williams ile yaptığı görüşmede seçim sürecindeki tutumunu yenileyerek, tikanıklıkların olacağını erkenden tahmin ettiğini söyledi.(Alwasat Libya)

Gambiya muhalefet lideri Barrow'un yeniden seçilmesine karşı çıktı

Gambiya muhalefet lideri Ousainou Darboe'nun partisi Salı günü yaptığı açıklamada, Yüksek Mahkeme'ye, görevdeki Adama Barrow'un cumhurbaşkanlığı seçimlerinde yeniden seçilmesinin iptal edilmesi için başvurduğunu ve onu oy satın alma da dahil olmak üzere çok sayıda usulsüzlükle suçladığını duyurdu.(AFP)

Cezayir'den Tunus'a 300 milyon dolarlık kredi

Cezayir'in Tunus'a 300 milyon dolar tutarında kredi sağlayacağı bildirildi. Cezayir ile Tunus arasından 9 Aralık'ta imzalanan kredi anlaşması, Tunus Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kabul edildi. Resmi Gazete'de yayımlanan kararnameye göre, Cezayir'in Tunus'a 300 milyon dolar tutarında kredi sağlaması öngörülüyor.(Şarkul Avsat)

5.ASYA/PASİFİK***Devlet Başkanı Şi'ye göre, Çin ve Rusya, "çok taraflılığın temsilcisi" oldu***

Devlet Başkanı Şi Cinping, Çin ile Rusya'nın sorumlu büyük devletler olarak son dönemde "uluslararası alanda çok taraflılığın, uluslararası adalet ve eşitliğin temsilcisi olduğu" görüşünü dile getirdi. Çin ve Rusya'nın son dönemde kendi güvenliklerini ve çıkarlarını savunmak için daha fazla ortak hareket etmesi gerektiğini vurgulayan Şi, "Şu anda bazı uluslararası güçler, demokrasi ve insan haklarını bahane ederek Çin ve Rusya'nın iç işlerine istedikleri gibi karışıyor, uluslararası hukuku ve uluslararası ilişkilerin temel normlarını umarsızca çiğniyor." ifadesini kullandı.

Azerbaycan Cumhurbaşkanı Aliyev, Ermenistan ile sınırların açılmasını önerdi

"Şu anda Azerbaycan ile Ermenistan arasında demiryollarının açılması konusunda tam bir anlaşma var. Daha önce Ermenistan yol açmayacaktı ama şimdi onlara bunun gereğini anlatabildik." Öte yandan Paşinyan ve Aliyev, demiryolunu yeniden başlatma anlaşmasını doğruladı. Ermenistan demiryolu ile İran ve Rusya'ya erişim kazanacak.

Suudi Arabistan'ın BM büyükelçisi, Husilerin terördeki rolünü ortaya çıkarmak için daha fazla çaba gösterilmesi çağrısında bulundu

Suudi BM Büyükelçisi Abdullah el-Muallami, krallığın tutumunun, 1967'de ele geçirilen tüm toprakların işgaline son verilmedikçe ve başkenti Doğu Kudüs olan bir Filistin devletine izin vermedikçe İsrail ile ilişkileri normalleştirilmeyeceğini söyledi. (arabnews)

BAE, F-35'i istiyor, ancak onları istediği gibi kullanamayacağı bir bedelle değil

Birleşik Arap Emirlikleri, gelişmiş beşinci nesil F-35 uçaklarının alımını durdurmaya hazırlanıyor. Çeşitli sesler anlaşmanın sorunlu olduğunu iddia etti. Bir argüman, bunun gibi

büyük silah satışlarının bölgede bir tür silahlanma yarışını körükleyebileceği ve İran'da daha fazla gerilimi körükleyebileceğiydi. Bir başka argüman da anlaşmanın ABD'yi, ABD'nin ayrılmaya çalıştığı bir bölgede daha da içine sokacağıydı. ABD, Asya'da Çin ile akran rekabetine dönmek istiyor. Birçok yorumcu Ortadoğu'yu batık bir maliyet olarak görüyor. Bir başka iddia da anlaşmanın İsrail'in Niteliksel Askeri Kenarını aşındırabileceğiydi; bu doktrin ABD'nin İsrail'i niteliksel olarak rakiplerinin üzerinde tutmak için İsrail'e gelişmiş silahlar sağlaması gerektiğini söylüyor. (Wall Street Journal, The Jerusalem Post)

Afganistan Kısa Kısa

- Afganistan Başbakan Yardımcısı Molla Baradar, ABD tarafından dondurulan rezervlerin Afgan halkının parası olduğunu ve serbest bırakılması gerektiğini söyledi.
- Uluslararası Af Örgütü, Taliban'ın Afganistan'da savaş suçu işlediğini iddia eden bir rapor yayımladı. Örgütün yayımladığı raporda, yalnızca Taliban'ın değil aynı zamanda ABD ordusu ve Afgan Ulusal Savunma ve Güvenlik Güçleri'nin de ülkede büyük sivil kaybına yol açtığı savunuldu.

6. ABD:

ABD Temsilciler Meclisi 'Uluslararası İslamofobi ile Mücadele Yasası'nı onayladı

ABD Temsilciler Meclisi, Dışişleri Bakanlığı bünyesinde dünya çapında İslamofobi ile mücadele için bir birim kurulması ve özel temsilci atanmasını öngören yasa tasarısını onayladı. ABD Temsilciler Meclisinin ilk başörtülü Müslüman kadın vekili olan İlhan Omar'ın sunduğu "Uluslararası İslamofobi ile Mücadele Yasası" başlıklı tasarısı, Temsilciler Meclisi Genel Kurulu'nda 212'ye karşı 219 oyla kabul edildi.

ABD F-15 savaş uçakları için Romanya'ya konuşlandırıldı

ABD F-15 savaş uçakları Karadeniz bölgesindeki "NATO varlığını güçlendirmek" için Romanya'ya konuşlandırıldı.

ABD Ulusal Güvenlik Danışmanı Sullivan, İran gündemiyle İsrail'e gidiyor

İsraili kaynaklar, ABD Ulusal Güvenlik Danışmanı Jake Sullivan'ın Savunma Bakanı Benny Gantz'ın ziyareti sırasında kaydedilen istişareleri sürdürmek, İran nükleer dosyasında İsrail-

ABD koordinasyonunu derinleştirmek ve bu koordinasyonun ciddiyetini göstermek için İsrail'e gideceğini doğruladı.

Blinken'dan AB'nin Wagner Grubu yaptırımlarına övgü

Blinken, AB'nin Rusya'nın desteklediği paramiliter güvenlik şirketi Wagner Grubuna yönelik yaptırımları üzerine yaptığı açıklamada, “ABD, Avrupa Birliği'nin Rusya destekli Wagner Grubu ve ortaklarına yaptırım uygulamalarını memnuniyetle karşılamaktadır” ifadelerini kullandı.

Pentagon, Kabil'de 10 sivilin ölümüne neden olan saldırının sorumlularını cezalandırmayacak

ABD Savunma Bakanlığı (Pentagon) yaptığı açıklamada, Ağustos ayının sonlarına doğru ABD güçlerinin Afganistan'dan çekilmesi tamamlanmadan iki gün önce, Kabil'de 10 sivilin ölümüne neden olan insansız hava aracı saldırısından sorumlu herhangi bir askerini cezalandırmayacağını duyurdu.

ABD'den Türkiye ile Ermenistan'ın karşılıklı özel temsilci atamasına destek

ABD Dışişleri Bakanı Antony Blinken, Twitter hesabından yaptığı açıklamada, "Türkiye Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu ve Ermenistan Dışişleri Bakanının normalleşme sürecini görüşmek üzere özel temsilciler atanacağına dair açıklamalarını memnuniyetle karşılıyor ve güçlü bir şekilde destekliyoruz" ifadelerini kullandı.

ABD Merkez Bankası, faiz oranlarını yüzde 0,00-0,25 düzeyinden değiştirmeden bıraktı

Beklenti %0,00-0,25 olarak bildirilmişti. Ayrıca ABD Hazine kağıdı alımını 20 milyar dolar, mortgage destekli menkul kıymet alımını 10 milyar dolar indirdiğini duyurdu. ABD Merkez Bankası (FED), 2021 sonu için ortalama faiz beklentisi %0,1; 2022 sonu ortalama fon faizi beklentisi %0,9 2023 sonu ortalama fon faizi beklentisi %1,6 olarak duyuruldu. Bu faiz oranının 2022'de Doların daha da değer kazanması beklentisini de beraberinde getirdi.

7. RUSYA :

Rusya Devlet Başkanı Putin ile Çin Devlet Başkanı Xi Jinping ile video konferans yöntemiyle toplantı yaptı

İki liderin görüşmesi yaklaşık 1.5 saat sürdü. Görüşmelerinin başında Çin Devlet Başkanı Şi, Rusya lideri Putin'e 'eski dostum' diye hitap etti. Şi ayrıca, 'Moskova ile Pekin'in arasına nifak sokma girişimlerine karşı koyduğu için' Putin'e teşekkür etti. İkili ilişkilere değinen Putin, bu ilişkilerin 21. yüzyılda devletler arası iş birliği anlamında "örnek" olduğunu belirtti. Yeni tip koronavirüs (COVID-19) salgınına rağmen Çin tarafıyla sürekli temaslarda olduklarına dikkati çeken Putin, "Ülkelerimiz arasında, iç işlerine karışmama ve birbirimizin çıkarlarına saygı ve ortak sınırı sonsuz barış ve iyi komşuluk kuşağına dönüştürme kararlığı gibi ilkelere dayalı yeni bir iş birliği modeli oluşturuldu." dedi. (RİA Novosti, HaberTürk)

Ushakov: Rusya'nın güvenlik garantilerine ilişkin somut öneriler Amerikalı temsilcilereiletildi

Kremlin yetkilisi Ushakov, Rusya'nın güvenlik garantilerine ilişkin somut önerileri Amerikalı temsilcilere ilettiğini ve bunları kamuoyu önünde tartışmaya hazır olduğunu söyledi. Bu tekliflerin hangi Amerikalı temsilcilere ilettiği açıklayıcı bir soruya Ushakov, bu konuda Dışişleri Bakanlığı ve diğer departmanların yanı sıra Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in de uygun açıklamalar yapacağını kaydetti. Ushakov, "Şimdiye kadar Amerikalılara özel teklifler ilettik, tepkilerini alacağız, bunu kamuoyunda tartışacağız" dedi. (RİA Novosti)

Lavrov: ABD'nin Seyfülislam Kaddafi'nin adaylığına itiraz etme hakkı yok

Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov, 24 Aralık'ta yapılması planlanan seçimlerde Seyfülislam Kaddafi'nin Libya cumhurbaşkanlığı adaylığına ABD'nin itiraz etme hakkının olmadığını söyledi ve "Amerikalılara ve Avrupalılara Libyalıların kendileri için karar vermesine izin vermeleri" tavsiyesinde bulundu. (Alwasat Libya)

İki adet Tu-95MS stratejik bombardıman uçağının Ohotsk Denizi ve Japon Denizi'nin uluslararası suları üzerinde planlı uçuş gerçekleştirdi

Rusya Savunma Bakanlığı'nın açıklamasında, "İki adet Tu-95MS stratejik füze uçağı, Ohotsk Denizi ve Japon Denizi'nin uluslararası suları üzerindeki hava sahasında planlı uçuş yerine getirdi. Doğu Askeri Bölgesi Hava Kuvvetleri ve Hava Savunma Kuvvetleri birliğine ait Su-35S jetleri, stratejik uçaklara refakat etti" ifadesine yer verildi. (Sputnik)

Zaharova: Karlov suikastının azmettiricisi, Rus-Türk ilişkilerini bozmayı başaramadı

Rusya Dışışleri Bakanlığı Sözcüsü Mariya Zaharova, Rusya'nın eski Ankara Büyükelçisi Andrey Karlov'a düzenlenen suikastın Rus-Türk ilişkilerini ve Suriye'de çözümü baltalama taşıdığını ancak bu girişimlerin başarısızlıkla sonuçlandığını söyledi.(Sputnik)